

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ.

Τὸ ἐπόμενον ἄρθρον εἶναι μετάφρασις ἐπιταφίων στίχων Ἀγγλικῶν, τοὺς ὁποίους συνέγραψε μερῶν πτωχῶν, μαθητῶν ἐτι εἰς σχολεόν.

Κύριε, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὡς εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὡς εἰς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσῆ μίαν, καὶ μίαν Ἥλιαν.

ΚΑΛΟΝ εἶναι, μὲ φαίνεται, νὰ διατρίβῃ τις ἐνταῦθα· εἰάν θέλῃς, ἅς οἰκοδομήσωμεν· πλὴν τίς; Οὔτε Ἥλιος φαίνεται, οὔτε Μωϋσῆς· ἀλλὰ μόνον αἱ ζοφεραὶ τῆς νυκτὸς σκιαί, περιπαλῦπτουσαι τὸ οἰκητήριον τῶν νεκρῶν καὶ τὸν τόπον τοῦ τάφου.

Νὰ οἰκοδομήσωμεν τῆς φιλοδοξίας; Ὁχι, ὄχι! Πεφοβισμένη ζαρόνει καὶ ἀποσύρεται· καθότι, ἰδοὺ, θέλουν νὰ φυλακίσωσιν αὐτὴν εἰς τὸ στενὸν τοῦτο καταχθόνιον σπήλαιον, τὸ μερικρονὸν χῶμα περιεζωσμένον· θέλουν νὰ κάμωσιν αὐτὴν ὁμότιμον, καὶ θήρευμα, τοῦ εὐτελεστάτου τῶν ἐρπετῶν.

Τῆς ὠραιότητος; Ὁχι! ἐδῶ λησμονεῖ καὶ αὐτὴ πλέον τὰ ἰσχυρὰ θέληγτρά της· ὁ δὲ μυσάρης σκόληξ οὔτε γνωρίζει καν, ὅτι βόσκειται θέματα, τὸ ὅποιον χθὲς ἀκόμη ἐλάτρευαν οἱ μωροὶ διὰ τὴν λειότητά ἢ τὸν χρωματισμὸν αὐτοῦ.

Λοιπὸν, νὰ οἰκοδομήσωμεν τῆς πορφυροζῶν ὑπερηφανίας; τῶν χρυσοκεντήτων τῆς ἀλαζονείας στολισμῶν; Φεῦ! ὅλα εἰν' ἀπερῶμιμένα· καὶ ἐδῶ οὔτε φόρεμα κανέν, οὔτε καλλῶπισμ' ἄλλο συγχωρεῖται, παρὰ τὸ μακρὸν σάβανον, καὶ τὸ πένθιμον κάλυμμα τῆς νεκροθήκης.

Τοῦ πλοῦτου; Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς μάταιος ἐνταῦθα· ὅσοι ἔχωναν πρότερον, ἐχώθησαν τώρα οἱ ἴδιοι· διεσκορπίσθησαν πάλιν οἱ θησαυροὶ των· καὶ εἰς τὸν τάφον πᾶν μέταλλον, πλὴν τοῦ δεικνύοντος τὸν νεκρὸν ὀλιγοστοῦ ἀργύρου*, εἶναι αὐστηρῶς ἀπηγορευμένον.

Τῶν ἡδονῶν, ὅσας παρέχει ἡ εὐθυμία; τῶν φαγοποτιῶν, τῶν γελίων, καὶ τῶν χαρῶν; Ἄ! πτωσία τράπεζα εἶν' ἐδῶ στρωμένη· πλὴν ἄφωνοι, εἰς τὸ ταλαίπωρον αὐτῶν σφάγιον, οἱ δεινῶντες, ζυδεῖς παρὰ τὸν σκόληκα χαροκοπεῖ ἐνταῦθα.

Νὰ οἰκοδομήσωμεν τῆς φιλοστοργίας καὶ ἀγάπης; Ὁχι, ὄχι! ἐμαρᾶνθησαν καὶ ἀπέθαναν, ἢ ἔθαν μετὰ τοῦ πνεύματος εἰς τὰ ἄνω. Φίλοι, ἀδελφοί, καὶ ἀδελφαί, κοίτονται σιμὰ σιμὰ πλαγιασμένοι· ἀλλ' οὐδὲ κανεῖς ἐχαιρέτησεν, οὐδὲ κανεῖς πεκρίθη.

Τῆς ἐλπίδος; Οἱ νεκροὶ πλέον δὲν ἐμποροῦν νὰ λυπηθοῦσι· κραυγὴ γοερά δὲν διεγείρει συμπάθειαν, τὴν ψυχὴν μου· μυγμὸς καν ἢ στεναγμὸς ἐν προσβάλλει εἰς τὰ ὠτία μου· ὅλοι

* Ἐπὶ τῆς ἀργύρης προσκλόνεται κάποτε κομμάτιον ἀργύρου, εἰς τὸ ὅποιον ἐπιγράφεται τοῦ ἐμπριεχομένου νεκροῦ τὸ ὄνομα.

ἐδῶ γλυκοκοιμῶνται, οὐδ' ἐλπίζοντες, οὐδ' ἀγαπῶντες, οὐδὲ φοβούμενοι ἢ Εἰρήνη, μόνη καὶ μοναχὴ, κυριεύει ἐνταῦθα.

Τοῦ παμβασιλέως θανάτου; Μὴ, μὴ! διότι καλῶς ἐγνωσμένον εἶναι τὸ κράτος τοῦ φοβεροῦ, καὶ ἱκανὰ τρόπαια τοῦ εἶναι ἐδῶ ἀνηγερούμενα. Ὑπὸ τὰ ψυχρὰ τῶν νεκρῶν λείψανα, καὶ περὶ τὴν μαύρην πλάκα, φαίνονται τὰ σημεῖα σκήπτρου, τὸ ὅποιον κανεῖς δὲν ἐμπορεῖ νὰ μὴ προσκυνήσῃ.

Τὴν πρώτην σκηνὴν θέλομεν οἰκοδομήσῃ τῆς Ἐλπίδος, καὶ περιεμένει ὥστε νὰ ἐγερωθῶσιν ὀλόγιστά μας οἱ κεκοιμημένοι· τὴν δευτέραν τῆς Πιστεως, ἣτις βεβαιώνει ἐκείνης τὴν πλήρωσιν· τὴν δὲ τρίτην τοῦ Ἀμνοῦ τῆς μεγάλης θυσίας, ὅστις μᾶς ἐκληροδοτήσεν ἀμφοτέρας, ὅτε ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

ΑΠΑΘΗ ΠΑΡΑΔΟΞΟΣ.

ΝΕΟΣ τις, εὐγενὴς ἢ φιλαλήθης, μ' ἐδιηγήθη τὴν ἀκόλουθον παράδοξον ἀπάτην, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέπεσεν ἡ μητὴρ του. Εἰς τὴν νεαράν αὐτῆς ἡλικίαν, εὐνεμήθισεν ἡ κυρία, περὶ τῆς ὁποίας ὁ λόγος, νὰ καθίξῃ μόνη πρὸς τὸ δειλινὸν εἰς τὸ οἰκίμα της, ἑσθῶν ἐπιησίαζε τὸ κνέφας, ἢ καὶ τὸ σκότος. Ἀπέναντι δὲ αὐτῆς ἦτον ἐκκλησία, χωριζομένη ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς της διὰ μικροῦ λαχανοκίπου. Μίαν ἑσπέραν, εὐρισκομένη εἰς τὴν τοιοθεσίαν ταύτην, ἶδεν ἔξωφρα φωτεινὴν μορφήν, ὡς ἀερίου τινὸς ὄντος, ἵπταμένην, τρόπον τινα, πλησίον τοῦ καμαρωτοῦ παραθύρου εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἐκκλησίας. Ἡ κεφαλὴ της ἐπεριτριγυρίζετο ἀπὸ τὸν λαμπρὸν κύκλον, τὸν διδόμενον κάποτε ὑπὸ ζωγράφων εἰς τὰς κεφαλὰς ἀγίων. Ἐνῶ δὲ τῆς νεανίδος ἡ προσοχὴ ἦτον ἐπισημνῆ, εἰς ἀντικείμενον τόσον παράδοξον, ἡ μορφή ἐκλίνε πρὸς αὐτὴν χαριέντως ἀρχετὰς φράξας, ὡς νὰ ἐδηλοποιῶσε τῆς παρουσίας της αἰσθητὴν, καὶ ἔπειτα ἔγινεν ἀφαντος.

Μετὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην ὄρασιν, κατέβη εἰς τὴν οἰκογένειαν ἡ νεανίς, τόσον ὁμως ταραγμένη, ὥστε ὁ πατὴρ αὐτῆς ἠθέλησε νὰ μάθῃ τοῦ φόβου της τὸ αἶτιον. Ἀνέλειπεν ἡ νεὰ νὰ τὸ κοινοποιήσῃ, καὶ ὁ πατὴρ, ἄνθρωπος μὲ νοῦν καὶ γενναϊότητα, ὑπεσχέθη νὰ τὴν συνοδεύσῃ αὐτοῦ εἰς τὸ παράθυρον. Ἐκάθισαν ἀκολούθως καὶ οἱ δύο τὴν ἑφεξῆς ἑσπέραν εἰς τῆς θυγατρὸς τὸν κοιτῶνα. Ὡς δὲ ἤρχισε νὰ νυκτόη, ἐφάνη πάλιν ἡ αὐτὴ γυναικεῖα μορφή ἐπὶ τοῦ παραθύρου, τὸ αὐτὸ σκιῶδες σχῆμα, τὸ αὐτὸ γλωμῶν φῶς τριγύρω τῆς κεφαλῆς, αἱ αὐταὶ κλίσεις, ὡς τὴν προλαβοῦσαν ἑσπέραν. Ἐπὶ τὸν φάνηται τοῦτο; εἶπεν ἡ κόρη εἰς τὸν ἐκπεπληγμένον

πατέρα. "Ο,τι άλλο θέλεις, αγαπητή μου, μάλλον παρά φαινόμενον υπερφυσικόν."

Άκριβής έρευνα εφάνερωσε φυσικόν αίτιον τής όπτασίας. Γιατί τις, εις την όποιαν ήτον έννοιασμένος ό ύποκάτω κήπος, ένσκηίδιζε να έκβαίνη την νύκτα να συνάγη λάχανα. Το φαινόμενον, τό όποιον έκρατούσεν εις τās χειρας, έφωρτεν έπάνω εις τό παράθυρον τής εκκλησίας την τεθλασμένην άντανάκλασιν τής μορφής της. Ένώ δ' ένυπτε να μαζεύη τὰ λάχανα, η άντανάκλασις εφάνετο να κλίνη εμπροσθεν· ζ παρά τούτο τίποτε άλλο δεν υπήρχε.

Ο ΑΡΧΑΡΙΟΣ ΧΗΜΙΚΟΣ. ΑΡΙΘ. 3.

ΘΕΡΜΟΓΟΝΟΝ—ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ—ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΕΙΝ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ.

Έχω μὲν και άλλα να είπω περι εξατμίσεως· πλην τώρα σκοπεύω να όμιλήσω περι ΘΕΡΜΟΤΗΤΟΣ.

Η θερμότης, και τό αίτιον τής θερμότητος, δεν είναι ποσώς εν και τό αυτό πρᾶγμα. Το αίτιον τής θερμότητος, έκείνο δηλαδή τό όποιον κάμνει η προσεγγί θερμότητα, ύπάρχει παντού. Την πλέον ψυχράν ήμέραν, ήτις συνέβη ποτέ εις τό ψυχρότατον του κόσμου μέρος, ήμπορούσες να έκβάλης πύρ, συντριβών δυο ξύλα άρκετήν ώραν και με άρκετήν ταχύτητα, η συγκρούων με ίκανήν δύναμιν χάλικα και χάλυβα. Αλλά μολονότι τό αίτιον τής θερμότητος εξ ανάγκης πρέπει να υπήρχεν εκεί πρό τής γεννήσεως του πυρός, θερμότης όμως βέβαια δεν υπήρχεν ούτε εις τον χάλικα, ούτε εις τον χάλυβα, ούτε εις την ψυχράν άτμοσφαιραν.

Τό αίτιον τούτο τής θερμότητος, τό όποιον ύπάρχει μὲν παντῆ, άλλ' ούτε σχήμα, ούτε χρώμα, ούτε βάρος, ούτε όσμην, ούτε γεύσιν έχει, και τό όποιον ούδεις μὲν έννοεί, καθείς δε πιστεύει, — όνομάζεται Θερμογονόν.

Είναι δε, όπως ζ αν τό στοχασθώμεν, πρᾶγμα πολλά περιεργόν· (ουσίαν δεν έμπορούμεν να τό όνομάσωμεν, διότι άγνοούμεν αν ήται ουσία πλέον παρ' όσον είναι τό φῶς.) Έάν βάλωμεν εις μίαν χύτραν ποσότητα τινά πάγον, και διαλύσωμεν αυτόν διά θερμότητος, τό νερόν, τό εκ τής διαλύσεως του πάγου, δεν θέλει παντελώς εισθαι θερμότης παρ' όσον ήτον ό πάγος, αν και πολλή θερμότης πρέπει να εμβήκεν εις αυτόν διά να τον λύση. Έξακολούθει να θερμαίνης τό νερόν τούτο, και εις μίαν ώραν θέλει βράσειν. Τώρα φυσικά είναι πολύ θερμότερον παρ' όσον ήτον, ότε πρώτον διελύθη ο πάγος. Αλλ' αν τό αφήσωμεν ακουη να βράζη· ίδου, άτμός αναβαίνει εκ της επιφανείας αυτού, και θέλει εξα-

κολοθειν να αναβαίνη, έόση τό νερόν εξακολουθει να βράζη. Εις εξ ώρας, τό υδωρ φεύγει έ ολοκληρως, μεταβάλλεται εις άτμόν, ζ διακινείται εις τον άερα. Αλλά τάχα, μετα δυο η τριών ώρων βράσιν, ήτο θερμότερον τό νερόν παρ' ότε πρώτον ήρχισε να βράζη; Ουδούως, — ήτον όλο τό ίδιον. Ητον ό άτμός θερμότερος του νερού; Ησοώς, — ό ίδιος ζ ό απαράλλακτος. Τί γίνεται τόση θερμότης; διότι πολλή πρέπει να εμβάινη μέσα εις τό νερόν, η μάλλον μέσα εις τον άτμόν, εις διάστημα εξ ώρων. Ως σε προείπα ήδη, τό θερμογονόν είναι πρᾶγμα πολλά περιεργόν. ΛΙΑΤΙ δε κρύπτεται τοιουτοτρόπως, θέλουμεν τό εξηγήσειν άλλαχού. Τώρα επιθυμώ να εμβώ εις άλλο μέρος τής υποθέσεώς μου· θέλω να είπω κάτι περι των διαφόρων μεθόδων του παράγειν θερμότητα.

Ότι διά των άκτίνων του ήλιου γεννᾶται θερμότης εις τον κόσμον τούτον, τό γνωρίζει καθείς. Αμφιβάλλεται όμως, αν ό ήλιος πραγματικώς εξαποστέλλη θερμότητα, η έάν τό φῶς αυτού, ενεργούν εις τὰ επί γης αντικείμενα, σχηματίζη αυτήν κατά τινα τρόπον εις ήμᾶς άγνωστον· πλην, όπως και αν έχη τούτο, βέβαιον είναι ότι, αν ελειπεν η επιρροή των ήλιακων άκτίνων, όλα τὰ ελίγια η ήθελαν ταχέως παρῶσειν και σκληρυνθην.

Είπα ήδη ότι, αν σφοδρως συντρίψης δυο ξύλα, θερμαίνονται· ζ, αν εξακολουθήση πολὺν καιρόν η συντριβή, φλόξ τέλος πάντων αναδιδεται. Πολλοι άγριοι άνάπτειν πύρ τοιουτοτρόπως. Και πρᾶγματα δε τινά επαίρουν ούτω φωτίαν κατά τύχην· τροχοί άμάξης εφλογίσθησαν κάποτε διά συντριβέως· συνέβη δε και όλιγάκις υπό τῆ ανέμω συντριβόμενοι των δασών οι ξηροί κλάδοι να ανάψωσι. Λέγεται ακόμη, ότι τόσην θερμότητα δύναται τις να προσεγγίση συντριβών δυο βόλους πάγου, ώστε μερικώς να τους διαλύση. "Όσα παιδια εγγίσεισαν ποτέ κάτω σχολιν ή στελέχως δένδρων, εγνωρίσαν όπόσην δύναμιν έχει η τρίψις να γεννά θερμότητα.—αι παλάμεις της χειρός εις τοιαύτην περιστασιν θερμαίνονται μέχρι επώδυνς ζ κινδυνώδης βαθμού. Σφοδρόν κτύπημα σκληρῶς ουσίας έχει τό αυτό άπτελεσμα ως προς την γεννήσιν θερμότητος, εοιον έχει η τρίψις· διότι, αν κομμάτιον μαχού σιδήρου σφουρηλατηθῆ βιαίως, έμπορεϊ χεδόν να κοκκινίση.

Κάλλιστα όμως παράγεται η θερμότης διά τής μίξεως πραγμάτων εις τρόπον, αν λάβης ήμισυ ποτήριον χαλκανθελαις, (βιολάδου), ζ χύσης επ' αυτού ίσην ποσότητα τριών θύλων αναμειγνύσιν αιφνιδίως, τό εσω τούτου θέλει